

Ks. Paweł Lewandowski

Przygotowanie do sakramentu chrztu świętego

W czasie pierwszej z siedmiu katechez środowych poświęconych sakramentom papież Franciszek powiedział: „Chrzest jest sakramentem, na którym budowana jest nasza wiara, i który wszczepia nas jako żywe członki w Chrystusa i Jego Kościół. Wraz z Eucharystią i Bierzmowaniem tworzy tak zwane «wtajemniczenie chrześcijańskie», stanowiące jak gdyby jedno wielkie wydarzenie sakramentalne upodabniające nas do Pana i czyni nas żywym znakiem Jego obecności i Jego miłości. Ale może zrodzić się w nas pytanie: czy chrzest jest naprawdę konieczny, by żyć jako chrześcijanie, by iść za Jezusem? Czy nie jest w istocie zwykłym obrzędem, formalnym aktem Kościoła, by nadać imię dziecku?

Takie pytanie może się pojawić. Pouczające jest to, co w związku z tym pisze Apostoł Paweł: «Czyż nie wiadomo wam, że my wszyscy, którzyśmy otrzymali chrzest zanurzający w Chrystusa Jezusa, zostaliśmy zanurzeni w Jego śmierć? Zatem przez chrzest zanurzający nas w śmierć zostaliśmy razem z Nim pogrzebani po to, abyśmy i my wkroczyli w nowe życie – jak Chrystus powstał z martwych dzięki chwale Ojca» (Rz 6,3-4). Nie jest to więc formalność! Jest to akt, który dogłębnie dotyka naszego istnienia. Nie jest tym samym dziecko ochrzczone i nie ochrzczone, osoba ochrzczone i nie ochrzczone. Poprzez chrzest jesteśmy zanurzeni w tym niewyczerpanym źródle życia, jakim jest śmierć Jezusa, będąca największym aktem miłości w całej historii. Dzięki tej miłości możemy żyć nowym życiem, nie we władzy zła, grzechu i śmierci, ale w komunii z Bogiem i z braćmi».

Z powyższego fragmentu przemówienia Ojca Świętego klarownie wynika, że chrzest jest fundamentem całego życia chrześcijańskiego. Z tego względu konieczną staje się potrzeba, aby przyjęcie tego sakramentu zostało poprzedzone solidnym przygotowaniem. Prawodawca kościelny w kan. 843 § 1 *Kodeksu Pra-*

wa Kanonicznego z 1983 roku formułuje ogólną zasadę, że sakramentów można udzielać jedynie osobom należycie do nich przygotowanym i właściwie o to proszącym. Zasada ta, z oczywistych względów, odnosi się także do chrztu świętego. Co więcej, zgodnie z dyspozycją zawartą w § 2 wspomnianego wyżej kanonu, duszpasterze oraz inni wierni – w ramach własnej funkcji kościelnej – mają obowiązek troszczyć się, aby ci, którzy proszą o sakramenty, byli do ich przyjęcia przygotowani przez odpowiednią ewangelizację i katechezę, z uwzględnieniem norm wydanych przez kompetentną władzę. Wskazanie duszpasterzy, na których ciąży obowiązek tej troski, nie stanowi dla nas trudności. Kogo jednak ma na myśli prawodawca kościelny, używając określenia: „inni wierni, w ramach własnej funkcji kościelnej”? Otóż, w sytuacji chrztu dorosłego kandydata – główny ciężar odpowiedzialności złożony zostaje na barki samego katechumena; w przypadku zaś chrztu dzieci – odpowiedzialnymi są rodzice (lub opiekunowie) i chrzestni.

Zgodnie z danymi publikowanymi przez Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego, w Polsce rocznie udzielanych jest między 3 a 4 tysiące chrztów osobom dorosłym.

W pryzmacie całego kraju liczbę tę należy traktować za marginalną. Jeśli wierzyć jednak informacjom prasowym, sytuacja ta w przyszłości może się zmienić ze względu na to, że w dużych miastach zaczynają mieć miejsce sytuacje, gdy rodzice decydują się odłożyć chrzest dziecka na późniejsze lata, chcąc, aby ono samo zdecydowało o tym fakcie, gdy dorośnie. Dokumenty Soboru Watykańskiego II, szczególnie *Konstytucja o liturgii świętej*, wyraźnie stanowią, że dorosły kandydat do chrztu świętego ma być przyjęty do katechumenatu. Akty prawodawcze Kościoła szczegółowo określają jego obrzędy i stopnie; dyspozycję wewnętrzną, do rozwinięcia której zmierza; oraz posługi i urzędy biorące udział w przygotowaniu katechumenów. Błędny byłoby jednak myślenie, że te konkretne wskazania mają być jednakowo praktykowane we wszystkich Kościołach partykularnych (np. diecezjach). Kościół powszechny jest zbyt różnorodny, aby w tej sprawie można było przyjąć jeden dokument obowiązujący wszystkich. Z tego względu lokalne konferencje biskupów, a nawet sami biskupi w swoich Kościołach partykularnych, mają obowiązek wydania szczegółowych norm w tym przedmiocie. I tak w Polsce, już w 1989 roku, opublikowana została *Instrukcja Episkopatu Polski dla duchowieństwa w związku z wprowadzeniem obrzędów wtajemniczenia dorosłych*. Według

tego dokumentu, przygotowanie katechumenów do chrztu świętego ma obejmować: przekazanie zasad wiary i moralności; wprowadzenie w praktykę modlitwy osobistej i świadomego uczestnictwa w liturgii; wprowadzenie w praktykę życia chrześcijańskiego; oraz kształtowanie postawy apostołskiej i współdziałania w ewangelizacyjnej misji Kościoła. Sam program katechumenatu powinien być dostosowany do poziomu umysłowego i wiedzy religijnej kandydatów. Są katechumeni, którzy dość dobrze znają zasady wiary katolickiej i tacy, którzy wiedzą bardzo niewiele. W okresie przygotowania zadaniem katechumenów jest zatem dobre przyswojenie nauki Kościoła dotyczącej prawd wiary i moralności w zakresie podanym w katechizmach dla dorosłych.

W Polsce zdecydowana większość udzielanych chrztów to chrzty dzieci (według danych Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego – 99%). W takim przypadku Kościół wymaga wiary od osób proszących o chrzest dziecka, a więc od rodziców (opiekunów) i chrzestnych. Odpowiedzialność za ich właściwe przygotowanie spoczywa na proboszczu. Prawodawca kościelny w kan. 851, 2° stanowi: „Rodzice dziecka chrzczonego, jak również chrzestni, powinni być należycie pouczeni o znaczeniu tego sakramentu i o związanych z nim obowiązkach. Proboszcz winien osobiście lub przez innych zatroszczyć się, aby rodziców właściwie przygotować pasterskimi pouczeniami, a także wspólną modlitwą, zbierając razem po kilka rodzin oraz, gdy to możliwe, składając im wizytę”.

Jak wiemy, rodzice, którzy proszą o chrzest dziecka, mogą znajdować się w różnej sytuacji duchowej. Mogą być gorliwymi katolikami, aktywnie włączającymi się w życie swojej wspólnoty parafialnej; ale mogą to być także osoby, których życie religijne uległo solidnemu osłabieniu, czy wręcz w ogóle zaprzestali regularnych praktyk religijnych. Osobnym

zagadnieniem jest chrzest dzieci rodziców, którzy nie żyją w związku sakramentalnym. Według wskazań II Polskiego Synodu Plenarnego i Komisji Wychowania Konferencji Episkopatu Polski, przygotowanie rodziców i chrzestnych przed chrztem dziecka należy traktować jako formę katechezy dorosłych.

Z tego właśnie względu *Instrukcja duszpasterska Episkopatu o udzielaniu sakramentu chrztu świętego dzieciom* z 1975 roku wyraźnie przypomina, że w celu udzielenia odpowiednich pouczeń o misterium chrztu, wychowaniu w wierze, o roli apostołskiego przykładu rodziców chrzestnych i o liturgii tego sakramentu należy przeprowadzić bezpośrednio katechezy przygotowawcze. Udział w tych katechezach powinni wziąć tak rodzice dziecka (opieku-

nowie), jak i chrzestni. W większych parafiach (powyżej 5 tys. wiernych) katechezy przygotowujące do chrztu świętego powinny być prowadzone systematycznie co tydzień w ustalony dzień i o stałej godzinie. W mniejszych parafiach katechezy przygotowawcze należy prowadzić stosownie do potrzeb, a zwłaszcza przed Świętami Wielkanocnymi i Bożego Narodzenia.

Na koniec wypada przypomnieć, że w tutejszej Parafii katecheza chrzcielna dla rodziców (opiekunów) i chrzestnych odbywa się w każdy czwartek po Mszy św. wieczornej (a więc około godz. 18.30, w październiku zaś, z racji nabożeństwa różańcowego, około godz. 19.00). Rodzice (opiekunowie) oraz chrzestni mają obowiązek wziąć udział w takiej katechezie.

IKONA

PISMO PARAFII
MATKI BOŻEJ NIEUSTAJĄCEJ POMOCY
W MIELCU

ISSN 1640-2235

Oto zwiastuję Wam radość wielką,
która będzie udziałem całego narodu:
dzisiaj bowiem w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel,
którym jest Mesjasz, Pan.

Lk 2,10-11

Spis treści

Od Redakcji 3

WOKÓŁ BOŻEGO NARODZENIA

- Boże Narodzenie święto usłyszane i przyjęte
SŁOWA 4
Kiedy narodził się Jezus Chrystus? 5
Poświęćcie mi wszystko pierworodne 7
Duchowa Adopcja Dziecka Poczętego 8

WYDARZENIA PARAFIALNE

- Przyobleczeni w Chrystusa czyli men in black 9
Tydzień Misyjny 11
Rewelacje z Czału 11
Rekolekcje dla młodych w Rzepedzi 12
Harcerze pamiętają o zmarłych 13
Mielec - Szczepanów - Zabawa 14
Synaj w Nowym Sączu 15
25 listopada Światowy Dzień Pluszowego Misia 16
1050 lat Chrztu Polski - Konkurs historyczno-religijny 17
Św. Andrzej i zabawa andrzejkowa 18
Nowe naśladowczynie Maryi 19
Ministrare znaczy służyć 20
Nowy zastęp lektorów 20
Święty Mikołaj nie ominął naszej parafii 21
XI Dekanalny Turniej Piłki Nożnej Liturgicznej Służby Ołtarza 22
Pomagam, bo kocham 23
Masz głos wykorzystaj go! 23

SILVA RERUM

- Abp Marek Jędraszewski nowym metropolitą krakowskim 24
Bramy Miłosierdzia zamknięte, ale Słowo Boga zawsze otwarte 24
Koniec Roku Miłosierdzia Bożego, ale nie Miłosierdzia Bożego 26
Ikona z wizytą w Wyższym Seminarium Duchownym u ks. Tomasza Rapały 28
Kanapa w muzeum, żywy Kościół na ulicy 28
Uwaga!!! Ekstremiści znowu nadchodzą!!! 31
Święty Mikołaj - prawdziwa historia 32
Przygotowanie do sakramentu chrztu świętego 34
Eucharystia - najkrótszą drogą do świętości 36
Liturgia w sposób właściwy 38
Różnorakie błędy w wymowie 39
VI Podkarpackie Forum Charyzmatyczne 39
Mały Poradnik Modlitwy 41
Wykwintna sałatka warstwowa 42

Z ŻYCIA PARAFII

- Kronika parafialna 43
Od bieli do czerni 46

Od Redakcji

Czy współczesny świat boi się Boga? Jest to zapewne zbyt ogólnie postawione pytanie, aby można było na nie udzielić jednoznacznej odpowiedzi. Widzimy przecież z jednej strony poszczególnych ludzi, środowiska, a nawet systemy, którym Boże zasady są w najlepszym przypadku obojętne. Z drugiej widzimy współczesność, która z lękiem ucieka przed tym, co Boże i święte. Przypatrzmy się chociażby bieżącym wydarzeniom. 6 grudnia – data wszystkim dobrze znana – wspomnienie św. Mikołaja. A przecież nawet w naszych środowiskach coraz mniej przywołuje się postać tego świętego biskupa, a znacznie częściej obchodzi się niewiele mówiące *mikołajki*. Otwierając oczy i uszy na to, co dzieje się w mediach czy galeriach handlowych w czasie poprzedzającym święta, widzimy jak świat nie czeka na Boże Narodzenie, ale przygotowuje się do *gwiazdki*. Czy to już walka z tym co Boże, czy może jeszcze tylko strach przed świętością i tym co *kościelne*? Ktoś powie, że to czeplenie się słów i sformułowań, ale czy wraz z tymi językowymi (przypadkowymi?) zmianami nie zmienia się nasze podejście do tych wydarzeń i sposób ich przeżywania? A przecież to na nas jako katolików w pierwszym rzędzie spoczywa odpowiedzialność za pielęgnowanie chrześcijańskiej tradycji i nie ulegania płytkim trendom współczesności.

Ks. Marek Synowiec

Redaktor: Ks. Marek Synowiec

Zastępca redaktora: Bartosz Ujas

Skład redakcji: Renata i Janusz Fila, Magdalena Królikowska, Krystyna Lubera, Jakub Parys, Jerzy Skrzypczak

Współpraca: Ks. Andrzej Bajorek, Olga Borys, Tomasz Bucki, Aleksandra Chmura, Krzysztof Cisto, Monika Gądek, Aleksandra Gil, Ks. Mateusz Gurbisz, Kl. Konrad Kilian, Kornelia Kobos, Michał Krejcz, Ks. Damian Kurek, Ks. Paweł Lewandowski, Michał Parys, Aleksandra Pieróg, Ks. Tomasz Rapała, Ks. Sławomir Szyszka, Martyna Śpiewak, Stanisław Tulik

Korekta tekstu: Edyta Gracz-Chmura

Skład: Barbara Pulak

Adres redakcji: e-mail: ikona.mbnp.mielec@gmail.com, listowny: Redakcja Ikony, ul. Ks. Arczewskiego 1, 39-300 Mielec